

UTSIRA KONTROLLUTVALG

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET

Dato: fredag 20. september 2013

Tid: kl 12.30

Sted: Siratun, studierommet

Forfall meldes til: Haugaland kontrollutvalgssekretariat IKS tlf 52 75 73 50 eller mobiltlf. 959 86 979 /sms/ e-post: post@kontrollutvalgene.no

Medlem som må melde forfall eller anser seg inhabil, må gi melding om dette så tidlig som råd er. Varamedlemmer vil bli innkalt særskilt

Saker merket *Unntatt offentlighet i medhold av off.l.*, sendes bare til utvalg og revisor. Sakskart (evt. uten disse sakene) legges ut på kommunens nettside.

Rådmann/økonomisjef inviteres til orientere i sak 11/13 om budsjettsituasjon.

Sakliste:

10/13 Godkjenning av protokoll 26.04.13

11/13 Referat- og orienteringssaker 20.09.13

12/13 Revisors uavhengighetserklæring 2013

13/13 Budsjett 2014 – kontroll og tilsyn – kontrollutvalgets forslag

Eventuelt

Utsira/Aksdal, 16.09.13

Jan Kristoffer Høiland (sign.)
Utvalgsleder

Toril Hallsjø
daglig leder/utvalgssekretær

Kopi: Ordfører (møte- og talerett)
Revisor (møte- og talerett)
Rådmann/økonomisjef (invitert)
Varamedlemmer (til orientering, med mindre de er innkalt)

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalget	20.09.13	10/13
Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	033	

GODKJENNING AV PROTOKOLL 26.04.13

Vedlegg: Protokoll fra kontrollutvalgsmøte 26.04.13

Saksorientering:

Vedlagt følger utkast til protokoll fra kontrollutvalgets møte 26.04.13. Protokollen er gjennomlest og godkjent av nestleder i etterkant av møtet og oversendt kommunen til orientering.

SEKRETARIATETS FORSLAG TIL VEDTAK:

Protokollen fra møte i kontrollutvalget 26.04.13 godkjennes.

Aksdal, 13.09.13

Toril Hallsjø

Daglig leder/utvalgssekretær

UTSIRA KONTROLLUTVALG

PROTOKOLL

Fredag **26. april 2013** ble det avholdt møte i Utsira kontrollutvalg under ledelse av nestleder Anders Klovning.

MØTESTED:	Siratun
MØTESTART/MØTESLUTT:	kl.12.30 – kl. 13.40
MØTENDE MEDLEMMER:	Anders Klovning (F), Sølvi Austrheim (F) og Eivind Sande (F)
MØTENDE VARAMEDLEM:	Ingen
FORFALL:	Jan Kristoffer Høiland (U) og varamedlem Benjamin Sandmo (U)
IKKE MØTT:	Hege Asbjørnsen (F)
FRA SEKRETARIATET MØTTE:	Daglig leder Toril Hallsjø, Haugaland kontrollutvalgssekretariat IKS
FRA REVISJONEN MØTTE:	Ingen (revisor Ellen Marie Marvik, BDO AS hadde gyldig forfall)
ANDRE SOM MØTTE:	Økonomisjef Rune Solevåg i sak 8/13 og 9/13
MERKNADER TIL INNKALLING:	Ingen
MERKNADER TIL SAKLISTE:	Nummeringen ble rettet som følge av ekstrasak 5/13 sist møte. Sak 8 og 9/13 ble behandlet før de øvrige sakene.

FØLGENDE SAKER BLE BEHANDLET:

SAK 6/13 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 01.02.13

Sekretariatets innstilling:

Protokollen fra møte i kontrollutvalget 01.02.13 godkjennes.

Behandling i kontrollutvalget 26.04.13:

Kontrollutvalget hadde ingen merknader til protokollen.

Enstemmig vedtak i kontrollutvalget 26.04.13:

Protokollen fra møte i kontrollutvalget 01.02.13 godkjennes.

SAK 7/13 REFERATSAKER 26.04.13

6. Kommunestyrevedtak 07.03.13, sak 10/13 – årsmelding 2012
7. Kommunestyrevedtak 07.03.13, sak 11/13 – rapport – selskapskontroll – IKA IKS
8. Innkalling til representantskap 25.04.13 – IKA Rogaland IKS
9. Innkalling til generalforsamling for Rutebåten Utsira AS 02.05.13 kl. 16.00
10. Årsberetning og regnskap 2012 – Rutebåten Utsira AS
11. Innkalling til representantskap 07.02.13 – Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS
12. FKT-konferanse 05.-06.06.13 – Gardermoen
13. Åpne møter i kontrollutvalg og kommunale foretak fra 01.07.13

Behandling i kontrollutvalget 26.04.13:

Ingen særskilte kommentarer utover noen knyttet til rutebåten og den tidligere gjennomførte forvaltningsrevisjonen.

Enstemmig vedtak i kontrollutvalget 26.04.13:

Referatsakene 6-13 blir tatt til orientering.

SAK 8/13 ÅRSREGNSKAPET 2012 – KONTROLLUTVALGETS UTTALELSE

Sekretariatets innstilling:

Kontrollutvalget i Utsira vedtar vedlagte uttalelse til årsregnskapet for 2012 slik den foreligger/ med disse endringene.

Kontrollutvalget vil be rådmannen gi en tilbakemelding til kontrollutvalget på hvordan merknadene i årsoppgjørsbrevet er fulgt opp.

Behandling i kontrollutvalget 26.04.13:

Økonomisjef orienterte. Netto driftsresultat viser 4 % (3 % justert for mva-refusjon). Han mente kommunen er sårbar for uventede endringer. Revisor hadde levert rein beretning, men hadde merknader til budsjettering av investeringer. Utvalget var enig at større prosjekter burde føres opp over flere år, og at kommunestyret bør legge dette inn.

Utvalget var fornøyd med orienteringen fra økonomisjefen og så ikke grunn for ytterligere tilbakemelding til høsten om merknadene i årsoppgjørsbrevet. Utvalget hadde ingen tillegg eller endringer til uttalelsen.

Enstemmig vedtak i kontrollutvalget 26.04.13:

Kontrollutvalget vedtar vedlagte uttalelse til Utsira kommunes årsregnskap for 2012 slik den foreligger:

Kontrollutvalgets uttalelse:

Årsregnskapet er gjort opp med et regnskapsmessig mindreforbruk (overskudd) på kr 1 387 044.

Kontrollutvalget har merket seg at Utsira kommunes årsregnskap for 2012 viser et positivt netto driftsresultat med 1,3 mill. kr, som utgjør 4 % av driftsinntektene.

Budsjett disiplinen har vært god innen ansvarsområdene. Det er gjort greie for avvikene i rådmannens årsmelding og økonomisjefens kommentarer til regnskapet.

Under henvisning til utvalgets egen gjennomgang av regnskapsdokumentene og revisjonsberetningen for 2012, mener kontrollutvalget at årsregnskapet for 2012 totalt sett gir et forsvarlig uttrykk for resultatet av kommunens virksomhet i 2012 og for kommunens økonomiske stilling pr. 31.12.12.

Ut over ovennevnte har kontrollutvalget ingen merknader til Utsira kommunes årsregnskap for 2012.

SAK 9/13 UTKAST TIL PROSJEKTMANDAT - FORVALTNINGSREVISJON AV HELSEAVDELINGEN

Sekretariatets innstilling:

Utsira kontrollutvalg bestiller forvaltningsrevisjon av Helseavdelingen i tråd med forslag til prosjektmandat fra BDO AS (med eventuelle endringer som kommer fram i møtet).

Rammen settes til 60 timer.

Behandling i kontrollutvalget 26.04.13:

Økonomisjef orienterte om oppfølging av budsjettet gjennom månedlig rapportering og nåværende avtale om kjøp/salg av sykehjemsplasser med Haugesund. Utvalget var opptatt av sykefravær og vikarbruk som stor utgiftspost. De mente det var viktig å rette fokus på arbeidsmiljø og ønsket dette inn som en av problemstillingene.

Enstemmig vedtak i kontrollutvalget 26.04.13:

Utsira kontrollutvalg bestiller forvaltningsrevisjon av Helseavdelingen i tråd med forslag til prosjektmandat fra BDO AS med tillegg at det undersøkes om Helseavdelingen også har gode rutiner for oppfølging av arbeidsmiljø.

Rammen settes til 60 timer.

Eventuelt

I følge plan er neste møte satt til fredag 20. september kl. 12.30.

Utsira, 26.04.13

Anders Klovning
nestleder

Toril Hallsjø
utvalgssekretær

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalget	20.09.13	11/13
Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø		

REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 20.09.13

Vedlegg:

14. Protokoll fra generalforsamling i Rutebåten Utsira AS 02.05.13
15. Kommunebarometeret 2013 – tabell over ranking over kommunene i Rogaland
16. Kommunestyrevedtak 29.08.13, sak 44/13 – budsjettkontroll 1. halvår 2013
17. Kommunestyrevedtak 29.08.13, sak 45/13 – budsjettjustering og delegering..
18. Møteoversikt 2. halvår 2013
19. FKT-konferansen 2014 lagt til Haugesund, Hotel Rica Maritim
20. Rundskriv om iverksetting av endringer i kommuneloven m.m – egenkontroll mv.
21. Kommunerevisoren nr 3-13 «Antikorrupsjon i kommunene – mer enn kontroll»
22. Håndbok i antikorrupsjon «Beskytt kommunen» (eget hefte)

Saksorientering:

Vedlagt følger de ovenfor opplistede tema, brev og meldinger til kontrollutvalgets orientering.

SEKRETARIATETS FORSLAG TIL VEDTAK:

Referatsaker 14 - 22 blir tatt til orientering

Aksdal, 13.09.13

Toril Hallsjø
Daglig leder/utvalgssekretær

Generalforsamlingsprotokoll.

Den 2 mai kl 1600 2013, ble det avholdt generalforsamling for Rutebåten Utsira A/S. Møtet ble avholdt i allrommet på Siratun.

Generalforsamlingen ble åpnet av ordfører Marte Klovning.

Til stede: Marte Klovning, Tor Erling Skare, Jostein Nilsen, Bjørn Sandmo, Anders Klovning, Håvard Nordvik, Geir Skare, Øystein Nilsen og Anny Austrheim, som representerte 82% av aksjene.

Fra Styre møte: Styreleder Hege H.Liadal og daglig leder Toralf K.Austrheim.

Saker til behandling:

Sak 1. Valg av møteleder. Ordfører Marte Klovning foreslo styreleder Hege H.Liadal som ble enstemmig valgt.

Hege H.Liadal orienterte generalforsamlingen om at hun og ordfører Marte Klovning tidligere hadde hatt et eiermøte der en utvekslet informasjon mellom styre og eier representantene. De hadde intensjon om i fremtiden å ha eiermøte 2 ganger i året, et møte vår og et møte høst. Dette ble tatt til etterretning.

Sak 2. Godkjenning av innkalling og dagsorden. Marte Klovning ønsket at det i innkallingen ble opplyst om aksjelovens bestemmelser, om at hvis noen ønsket å ta opp sak i tillegg til de som var satt opp, minimum 7 dager før generalforsamling, skriftlig meddeler styre om dette. Saken skal være begrunnet, med forslag til vedtak.

Sak 3. Valg av to personer til å underskrive protokollen. Jostein Nilsen og Anders Klovning ble enstemmig valgt.

Sak 4. Årsmelding, styre og revisjonsberetning for 2012. Hege H.Liadal leste årsmelding fra styre og revisjonsberetningen fra revisor. Hun opplyste om at hun hadde fått veldig gode tilbakemeldinger fra oppdragsgiver Kolumbus. Sjøfartsdirektoratet hadde også gitt gode tilbakemeldinger. Økonomien var god i selskapet og revisor hadde ingen anmerkninger i forhold til det regnskapet.

Marte Klovning opplyste om at hun synes det var svært positivt at Rutebåten Utsira A/S deltok aktivt og var en stor støtte spiller i Utsira Reiseliv. Hun var glad for at det nå var kommet lekerom i hovedsalong ombord M/S Utsira. Hun takket styre og ledelse i selskapet for at en nå endelig hadde fått til venterom og ordnede forhold ved fergeleie i Haugesund.

Anders Klovning opplyste om at Kontrollutvalget i fremtiden ønsket at sykefraværet i selskapet ble opplyst i prosent.

Årsmelding, styre og revisjonsberetning for 2012 ble enstemmig vedtatt av generalforsamling.

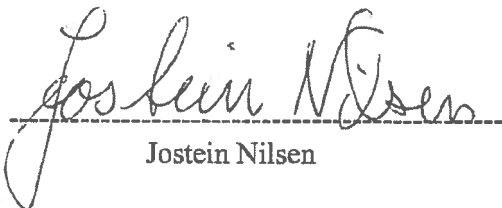
Sak 5. Godkjenning av resultatregnskap og balanse 2012 for Rutebåten Utsira A/S. Daglig leder hadde en kort gjennomgang av regnskap og balanse. Han opplyste om at der var foretatt endringer i tilskuddsavtalen, og at selskapet totalt sett kom bedre ut. Årsak til underskuddet på kr 72.789,- var at en i løpet av året hadde utført flere arbeider som ikke var budsjettert. Økonomien i selskapet var god og styre valgte å ta flere kostnader enn planlagt i 2012, for igjen å få mindre kostnader i fremtiden. Generalforsamling godkjente enstemmig resultatregnskap og balanse for 2012.

Sak 6 Dekning av underskudd. Daglig leder foreslo at underskuddet ble dekket av egenkapitalen. Dette ble enstemmig vedtatt.

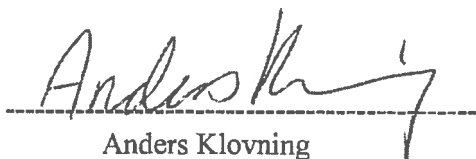
Sak 7. Valg av styre. Hege H.Liadal opplyste om at varamedlem Steffen Skare ønsket å fratrukke seg. Det måtte velges nytt 3 varamedlem til styre. Resten av styre ønsket å forsette. Geir Skare ble enstemmig valgt til 3 varamedlem i styre og resten av styre ble enstemmig gjenvalgt.

Kl 1650 ble generalforsamling for 2012 ble hevet.

Utsira den 8/5 2013

Jostein Nilsen

Anders Klovning

Kommunebarometeret - tabell 2013

15.

15. august 2013 - 8:21

(Oppdatert: 15. august 2013 - 8:25)

Liker 26 Tweet 0

Vis 50 linjer

Søk: Rogaland

Plass	Knr	Kommune	Fylke	Grunnsk.	Pleie/oms.	Barnvern	Barnehage	Økonomi	Korrigert inntekt
NR 61	1145	Bokn	Rogaland	50	163	388	63	15 ✓	123
72	1144	Kvitsøy	Rogaland	141	44	136	319	43	121
92	1122	Gjesdal	Rogaland	48	119	351	399	123	96
94	1124	Sola	Rogaland	53	129	240	361	254	102
97	1134	Suldal	Rogaland	30	36	281	212	5 ✓	163
118	1106	Haugesund	Rogaland	119	158	110	133	357	97
147	1103	Stavanger	Rogaland	80	221	323	360	165	107
155	1127	Randaberg	Rogaland	98	328	44	365	331	102
167	1119	Hå	Rogaland	352	69	183	425	34	92
168	1130	Strand	Rogaland	248	104	248	385	84	97
172	1135	Sauda	Rogaland	67 ✓	73	185	286	333	115
187	1142	Rennesøy	Rogaland	29	87	330	414	418	100
203	1149	Karmøy	Rogaland	321	111	97 ✓	309	234	95
210	1121	Time	Rogaland	149	92	385	387	236	95
214	1120	Klepp	Rogaland	294	60	243	373	219	95
250	1102	Sandnes	Rogaland	197	379	38	407	173	97
254	1129	Forsand	Rogaland	234	29	96	106	14	178
258	1160	Vindafjord	Rogaland	225	216	340	391	98 ✓	103
284	1112	Lund	Rogaland	362	118	426	225	182	96
295	1146	Tysvær	Rogaland	160	35 ✓	359	370	232	120
300	1151	Utsira	Rogaland	168	46	327	332	37 ✓	149
302	1114	Bjerkreim	Rogaland	245	349	377	229	169	99
324	1141	Finnøy	Rogaland	233	319	382	290	80	108
363	1133	Hjelmeland	Rogaland	273	81	208	408	243	118
383	1101	Eigersund	Rogaland	246	372	413	285	158	95
400	1111	Sokndal	Rogaland	345	353	395	194	266	97

Viser 1 til 26 av 26 linjer (filtrert fra 429 totalt antall linjer)

Første Forrige 1 Neste Siste

Endelig tabell for Kommunebarometeret 2013. Tabellen viser plassering totalt og innen de fem viktigste sektorene. Korrigert inntekt er i prosent av landsgjennomsnittet.

UTSIRA KOMMUNE

Saksframlegg

Saksnummer: F-49//13 – K-44/13

Møtedato: 20.08.2013 - 29.08.13

Arkivkode: 153

Sakstittel: **Budsjettkontroll 1. halvår 2013**

Saken skal behandles av: Formannskap og Kommunestyret

Rådmannens tilråding til vedtak:

Kommunestyret tar budsjett rapport pr 1. halvår (31.5.13) til etterretning og behandler forslag til budsjettendringer i egne saksframlegg.

Formannskapets behandling av saken:

Utsira formannskap tiltrer rådmannens forslag til vedtak i saken.

Kommunestyrets behandling av saken:

Økonomisjefen orienterte om budsjett rapporten.

VEDTAK:

Utsira kommunestyre tiltrer formannskapets behandling av saken.

Grunnlagsdokumenter og vedlegg - Lovverk/Retningslinjer/Kommunale planer:

1. Dokumentet Budsjettgjennomgang mai 2013.

Bakgrunn for saken:

Budsjett rapport om utviklingen i inntekter og utgifter fra rådmannen etter regnskapsforskriftene som tilsier minst to rapporter pr år. Neste rapport følger pr oktober, før regnskapet pr 31.12. avslutter årssyklusen.

Administrasjonens vurdering:

Det vises til nevnte rapport. Rapporten følges opp med budsjettjusteringer på administrativt nivå innen de ulike ansvarsområder. Det fremmes saker for kommunestyret når det gjelder investeringsbudsjettet og i forhold til justeringer av den totale driftsrammen.

Saksbehandler: Rune Solevåg, økonomisjef

UTSIRA KOMMUNE

Saksframlegg

Saksnummer: F-50/13 – K-45/13

Møtedato: 20.08.13 – 29.08.13

Arkivkode: 153

Sakstittel: BUDSJETTJUSTERING OG DELEGERING TIL RÅDMANNEN: UTVIDET FULLMAKT TIL Å FORETA BUDSJETTREGULERINGER

Saken skal behandles av: Formannskapet og Kommunestyret.

Rådmannens tilråding til vedtak:

Utsira kommunestyre vedtar at årets egenkapitalinnskudd til KLP kr 64.809 avsettes investeringspost «Egenkapitalinnskudd KLP». Beløpet finansieres fra avsatte midler til pensjon i driften post 10901-110-1700. Rådmannen gis for fremtiden fullmakt til å foreta slik budsjettregulering på formelt grunnlag, så lenge kostnad er dekket innenfor samlet budsjetterte pensjonskostnader.

Rådmannen gis fullmakt til å disponere merinntekter for utleie av sykehjemsplasser (inntektsposten 16020-352-2531) til dekning av merutgifter innenfor helsesektoren. Fullmakten gjelder også i fremtiden og innarbeides i de årlige budsjettvedtak.

Formannskapets behandling av saken:

VEDTAK:

Utsira kommunestyre vedtar at årets egenkapitalinnskudd til KLP kr 64.809 avsettes investeringspost «Egenkapitalinnskudd KLP». Beløpet finansieres fra avsatte midler til pensjon i driften post 10901-110-1700. Rådmannen gis for fremtiden fullmakt til å foreta slik budsjettregulering på formelt grunnlag, så lenge kostnad er dekket innenfor samlet budsjetterte pensjonskostnader.

Rådmannen gis fullmakt til å disponere merinntekter for utleie av sykehjemsplasser (inntektsposten 16020-352-2531) til dekning av merutgifter innenfor kommunens samlede driftsbudsjett. Fullmakten gjelder også i fremtiden og innarbeides i de årlige budsjettvedtak.

Kommunestyrets behandling av saken:

VEDTAK:

Utsira kommunestyre tiltrer enstemmig rådmannens forslag til vedtak i saken.

Grunnlagsdokumenter og vedlegg - Lovverk/Retningslinjer/Kommunale planer:

Budsjett rapport 1. halvår.

Bakgrunn for saken:

Budsjett rapporten viser at det er lite lønnsmidler i helseavdelingen. Samtidig er aktiviteten stor og

Handwritten signatures and initials:
JN TH

utleien av plasser ser ut til å kunne gi merinntekter. Det er kommunestyret som kan omdisponere ekstraordinære midler til lønn. Egenkapitalinnskudd i KLP skal bokføres som investering. Det er kommunestyret som formelt vedtar investeringer.

Saksopplysninger:

Egenkapitalinnskudd KLP

Kommunal Landpensjons Kasse som vi er medlem og deleier av setter årlig krav til innbetaling av egenkapital, i tillegg til vanlig pensjonspremie. Egenkapitalinnskudd klassifiseres som investering og sorterer dermed under kommunestyret. I budsjettet er det tatt høyde for slikt innskudd i samlet avsetning til pensjon. Rådmannen ber om regulering fra drift til investeringer, slik at det formelle er i orden. Årets krav til egenkapitalinnskudd er på kr 64.809.

Merinntekter utleie sykehjemsplasser

Inntektene fra utleie av sykehjemsplasser skjer i hovedsak etter avtale med Haugesund kommune. Inntekter budsjetteres utfra realistiske forventninger og avhenger mye av hva Haugesund kommune har behov og råd til å leie. Utgiftssiden i budsjettet vil måtte stå i forhold til leieinntektene. Rådmannen har fullmakt til å regulere budsjettet mellom driftsposter som ikke er lønn og regulere merinntekter fra statstilskudd og lignende. Rådmannen ber av praktiske hensyn om fullmakt til også å regulere merinntekter fra utleie av sykehjemsposter til også å kunne dekke lønnsposter. Som halvårsrapporten viser blir det trolig merinntekter dette året.

Begge disse budsjettreguleringene er tilnærmet årvisse og svært kurante – mest av formell art. De bør derfor av effektivitets- og praktiske hensyn kunne delegeres til rådmannen i årene framover.

Saksbehandler: Rune Solevåg, økonomisjef

Medlemmer av formannskap,
kommunestyre og stabsledere

~~FORSLAG TIL~~ MØTEOVERSIKT 2 HALVÅR 2013.

Formannskapsmøter:

Tirsdag 20. august 13.

Tirsdag 24. September 13.

Tirsdag 22. oktober 13. kl 1800.

Tirsdag 5. November 13. kl 1800.

Mandag 18. November 13 – (øk.plan, bud.komm. avg. ut til høring).

Tirsdag 3. Desember 13

Tirsdag 17. Desember 13.

Hvis ikke annet er nevnt starter formannskapsmøtene kl 1230.

Kommunestyremøter:

Torsdag 29. august 13.

Torsdag 24. oktober 13

Torsdag 28. november 13

Torsdag 19. desember 12. (Økonomiplan, kommunebudsjett og komm. avgifter).

Kommunestyremøtene starter kl 1800.

Faglederne må ha levert sakene til rådmannen seinest en uke før møtene, for at de kan tas opp.

Utsira 1.juli 2013

Arnstein Eek

Velkommen til Forum for Kontroll og Tilsyn

www.fkt.no

19/3

Nyheter fra Forum for Kontroll og Tilsyn.

Årets fagkonferanse i FKT er nå avsluttet. To svært vellykkede dager på Gardermoen er unnagjort og FKT vil benytte anledningen til å takke alle deltakere og innledere for svært positive bidrag. Vi håper å se mange av dere til konferansen i juni 2014.

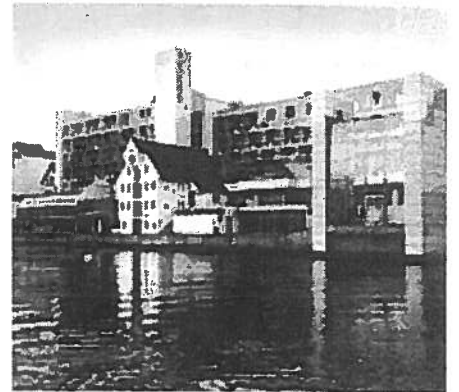

Her finner dere innledningene på årets konferanse:

Fagkonferansen 2014

Tid og sted for fagkonferansen i 2014 er nå klare. Neste års fagkonferanse vil finne sted i film og jazzbyen Haugesund i Rogaland 3. og 4. juni 2014. Konferansehotellet er **Rica Maritim**

FKT er svært glade for å kunne tilby fagkonferanse i slike fantastiske rammer som Rica og Haugesund kan tilby. Dette vil bli en opplevelse for alle våre deltakere. Sett av datoene nå, og følg med her for oppdateringer, program og annen informasjon.

God sommer!

Følg @FKT_no

Presseklipp og nyheter fra hele landet:

- **Politiansatt (46) tiltalt for bedragerier og korrupsjon**

om politiansatt skulle 46-åringen hjelpe gjeldsofre med å få skikk på økonomien. I stedet loppet...
[Les mer »](#)

- **Kontrollutvalget skal granske høy husleie**

Troms fylkestrafikk har leid dyre lokaler uten å legge det ut anbud. Nå skal Kontrollutvalget i...
[Les mer »](#)

- **Omdømmet vårt er skadet**

Ordfører i Austrheim håper kommunen nå kan legge pengefarsen fra de siste månedene bak seg...

DET KONGELIGE
KOMMUNAL- OG REGIONALDEPARTEMENT

20
SAK 21/13

Rundskriv

Karmøy kommune
Kommunene
Fylkeskommunene
Fylkesmennene

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS
Mottatt dato: 26.06.13
Journalført:
Arkivkode:

Nr.
H-2/13

Vår ref
2013001685 - 1

Dato
21.06.2013

Rundskriv om iverksetting av endringer i kommuneloven m.m. - egenkontroll mv.

1. Innledning

Stortinget vedtok 17. desember 2012 endringer i kommuneloven, lov om interkommunale selskaper (IKS-loven), inndelingsloven og hvitvaskingsloven. Vedtaket ble sanksjonert av Kongen i statsråd 8. februar 2013. Lovendringene bygger på forslag fra departementet i Prop. 119 L (2011–2012) Endringer i kommunelova m.m. (egenkontroll mv.).

Endringene i kommuneloven trer i kraft 1. juli 2013. Unntatt fra dette er endringen i kommuneloven § 50 nr. 1 andre punktum, som trer i kraft 1. januar 2014, og endringen i § 77 nr. 2 som trer i kraft 1. november 2015. Endringene i IKS-loven trer i kraft 1. januar 2014. Endringene i inndelingsloven og hvitvaskingsloven trer i kraft 1. juli 2013.

Departementet har også vedtatt enkelte endringer i forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner og forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner. Disse trådte i kraft 1. januar 2013.

Departementet gir i dette rundskrivet en oversikt over lovendringene og knytter noen korte kommentarer til disse. Vi viser til Prop. 119 L (2011–2012) og Innst. 128 L (2012–2013) for ytterligere omtale av lovendringene.

Når ikke annet er sagt, blir begrepet kommune brukt som en felles betegnelse på både kommuner og fylkeskommuner.

2. Endringer i kommuneloven – egenkontroll

2.1 Kontrollutvalget – tidspunkt for valg

Kommuneloven § 17 nr. 2 er endret slik at kontrollutvalget skal velges på det konstituerende møtet i kommunestyret, etter valg av formannskap og ordfører. Formålet med endringen er å sikre at kontrollutvalget blir korrekt sammensatt, ved at minst ett medlem av kontrollutvalget blir valgt inn i kommunestyret. På bakgrunn av dette blir også § 17 nr. 3 endret for å slå fast at kontrollutvalget trer i funksjon fra det konstituerende møtet.

Endringen trer i kraft 1. juli 2013.

2.2 Kontrollutvalget – åpne møter

Kommuneloven § 77 nr. 8 om at møtene i kontrollutvalget holdes for lukkede dører dersom ikke utvalget selv har bestemt noe annet, blir opphevet. Det innebærer at den alminnelige bestemmelsen om møteoffentlighet i § 31 også vil gjelde for kontrollutvalget. Etter lovendringen vil derfor hovedregelen være at møtene i kontrollutvalget skal være åpne. En forholdsvis utførlig omtale av reglene i § 31 er gitt i kapittel 8 i departementets rundskriv H-4/11 av 24. august 2011. Vi viser også til Prop. 152 L (2009–2010) (møteoffentlighet).

Endringen trer i kraft 1. juli 2013.

2.3 Kontrollutvalget – valgbarhet

Det er foretatt en utvidelse av kretsen over hvilke grupper som ikke er valgbare til kontrollutvalget. Kommuneloven § 77 nr. 2 er vedtatt endret slik at også varamedlemmer til kommunestyrekomiteer skal være utelukket fra valg til kontrollutvalget.

Denne endringen trer ikke i kraft før **1. november 2015**, men omtales her for oversiktens skyld.

2.4 Kontrollutvalget og revisor – rett til innsyn i selskaper

Overskriften i § 80 er endret til *Innsyn og undersøkelser i selskap*. Dette for å bringe overskriften i samsvar med innholdet i bestemmelsen. Videre er det vedtatt endringer i bestemmelsen delvis med sikte på å klargjøre hvilke type selskaper det er innsynsrett i, delvis med sikte på å utvide kretsen av selskaper det er innsynsrett i.

I § 80 er interkommunale samarbeid etter § 27 tatt inn. Det betyr at det vil bli innsynsrett også i de § 27-samarbeider som er egne rettssubjekter. Aksjeselskaper der kommune(r) eller interkommunale selskaper (IKS) direkte eller indirekte eier alle aksjer, er også tatt inn i lovteksten som innsynsobjekt. Et eksempel kan være aksjeselskap som er eiet av et interkommunalt selskap (IKS), enten alene eller sammen

med en eller flere kommuner. Også datterdatterselskaper vil kunne være eksempel på dette.

Endringen trer i kraft 1. juli 2013.

2.5 Rapporteringsplikt i årsberetningen

I kommuneloven § 48 nr. 5 innføres det et krav om rapportering om internkontrollen i årsberetningen til kommunen. Dette er ment som et virkemiddel til å sette arbeidet med internkontrollen på dagsordenen lokalt. Kravet innebærer at det skal gjøres rede for både iverksatte tiltak og planlagte tiltak for å sikre betryggende kontroll.

Endringen trer i kraft 1. juli 2013.

3. Endringer i hvitvaskingsloven – egenkontroll

Rapporteringsplikt for regnskapsrevisor

Den som er ansvarlig for revisjon av regnskapet for kommune eller kommunalt foretak får rapporteringsplikt etter hvitvaskingsloven. Denne plikten etableres ved at disse tas inn i oppramsingen over rapporteringspliktige etter hvitvaskingsloven § 4 andre ledd nr. 1. Plikten innebærer å undersøke og eventuelt rapportere dersom revisor har mistanke om at en transaksjon er knyttet til hvitvasking eller terrorfinansiering.

Endringen trer i kraft 1. juli 2013.

4. Endringer i kommuneloven – kommunale foretak

4.1 Åpne styremøter

Kommuneloven § 68 nr. 5 om at styrets møter holdes for lukkede dører dersom ikke kommunestyret har bestemt noe annet i vedtektene, blir opphevet. Det innebærer at den alminnelige bestemmelsen om møteoffentlighet i § 31 også vil gjelde for styremøtene. Etter lovendringen vil derfor hovedregelen være at styremøtene skal være åpne. Lovendringen skjer på bakgrunn av at det ikke synes å være behov for en så vid adgang til å lukke møtene. Det er også departementets vurdering at åpenhet i kommuner, som foretakene er en del av, er med på å skape tillit til kommunal virksomhet og å styrke lokaldemokratiet.

Endringen trer i kraft 1. juli 2013.

4.2 Daglig leders internkontrollansvar

Det er foretatt en presisering i kommuneloven § 71 nr. 2, som regulerer daglig leders internkontrollansvar. Det bør ikke være noen tvil om at daglig leder har et helhetlig internkontrollansvar. Ordlyden er derfor endret for at bestemmelsen skal speile det reelle innholdet i internkontrollansvaret. Bestemmelsen får derfor en utforming etter mønster av kommuneloven § 23 nr. 2, som regulerer administrasjonssjefens internkontrollansvar.

Endringen trer i kraft 1. juli 2013.

5. Endringer i kommuneloven – økonomi

Avdrag på likviditetslån og trekkrettigheter

Kommuneloven § 50 nr. 7 bokstav b regulerer oppgjør av likviditetslån og trekkrettigheter. Bestemmelsen blir nå opphevet, fordi den anses som overflødig i det regelverket som kommunesektoren er underlagt i dag, og at dette bør stå uregulert.

Endringen trer i kraft 1. juli 2013.

6. Endringer i inndelingsloven

Sammensetningen av fellesnemnda

Det er foretatt endringer inndelingsloven § 26 første ledd. Etter lovendringen er det ikke lengre et krav om at fellesnemnda *skal* speile av innbyggertallet i de enkelte kommunene, loven sier nå at den *bør* speile av innbyggertallet. I tillegg er minimumstallet på antall medlemmer fra hver kommune redusert fra fem til tre.

Endringen trer i kraft 1. juli 2013.

Med hilsen

Siri Halvorsen (e.f.)
avdelingsdirektør

Erland Aamodt
seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent, og sendes uten signatur

Antikorrupsjon i kommunene – mer enn kontroll

Korrupsjon i kommunesektoren er satt på dagsordenen gjennom et kritisk søkelys fra mediene og avsløringer av korrupsjonssaker. Etter at korrupsjonsbestemmelsene kom inn i straffeloven i 2003, er 24 personer dømt for korrupsjon i fem korrupsjonssaker i kommunene.

Antallet kan synes beskjedent, men viser samtidig at kommunene også er utsatt for risiko. Flere av sakene har hatt et innhold og omfang som har bidratt til å vekke bevisstheten blant folkevalgte og ansatte om at korrupsjon også kan finne sted hos dem. Utfordringen for kommunene er å omsette en slik bevissthet til konkrete korrupsjonsforebyggende aktiviteter.

Håndbok i antikorrupsjon

KS har i samarbeid med Transparency International Norge (TI Norge) satt i gang prosjektet «Åpenhet, integritet og antikorrupsjon i kommunesektoren» som nettopp skal bidra til at kommuner, fylkeskommuner og kommunale bedrifter kommer i gang med et korrupsjonsforebyggende arbeid. Prosjektet er støttet av Kommunal- og regionaldepartementet.

Som et ledd i arbeidet er det laget en håndbok i antikorrupsjon for kommunene, «Beskytt kommunen!»¹, utgitt av TI Norge i mars 2013. Hensikten er å motivere kommuner og fylkeskommuner til å arbeide for å forebygge og forhindre misligheter og korrupsjon. Sammen med det øvrige etikkarbeidet og bruk av KS' idehefte «Rådmannens internkontroll», kan håndboken gi konkrete innspill til antikorrupsjonsarbeidet i kommunesektoren.

Risikosoner i kommuneforvaltningen

I straffeloven er korrupsjon definert som «å kreve, motta eller akseptere et tilbud om en utilbørlig fordel i anledning av stilling, verv eller oppdrag» eller «å gi eller tilby noen en utilbørlig fordel i anledning stilling, verv eller oppdrag.»

¹ Håndboken kan lastes ned på www.transparency.no

AV SPESIALRÅDGIVER TOR
DØLVIK, TRANSPARENCY
INTERNATIONAL NORGE

Foto: Agenda Kaupang

Politikere, ledere og medarbeidere kan komme i situasjoner som gir mulighet til å misbruke posisjon, tillit og makt. Personer utenfor kommunen kan også fremme særinteresser og utøve press som kan være vanskelig å håndtere og sette den enkeltes integritet på prøve. Et sentralt perspektiv i håndboken er at alle de kommunale rollene utgjør risikosoner der korrupsjon kan oppstå:

Demokratirollen: Lokaldemokratiet er basert på borgernes politiske deltakelse i og mellom valg. Velgernes stemmegivning kan utsettes for utilbørlig påvirkning og valgoppgjøret eller valgavviklingen kan utsettes for uregelmessigheter som påvirker valgresultatet. Politikernes ombudsrolle innebærer utstrakt kontakt med ulike interesser i lokalsamfunnet. For alle deltakere i lokalpolitiske beslutningsprosesser er det nødvendig å ha en oppfatning av hvor grensen går mellom legitim kontakt og utilbørlig påvirkning, særlig i situasjoner der det kan stilles spørsmål ved de folkevalgtes uavhengighet.

Myndighetsrollen: Folkevalgte og kommuneansatte avgjør fordelingen av goder og byrder i lokalsamfunnet gjennom myndighetsutøvelsen. Kommunen fastsetter påbud og forbud, krever inn skatter og avgifter, gir tillatelser, fordeler tilskudd og gir bevillinger som er bestemmende for enkeltindividers, bedrifters eller organisasjoners

- ■ Gjennom antikorrupsjonsarbeidet kan kommunene skape bevissthet, holdninger, kunnskap og atferd som gjør at regelverk og rutiner faktisk blir etterlevd.

ledelse bør sørge for at det er formulert et verdi-grunnlag, og at dette brukes aktivt i arbeidet med å bygge en god organisasjonskultur for å forebygge og reagere på uetisk og korrupt atferd.

2. *Etiske retningslinjer for ansatte og folkevalgte*

Etiske retningslinjer inneholder ofte klare anvisninger av hvilken atferd som forventes og hva som skal være **rettesnoren**. Etiske retningslinjer presiserer noen fundamentale krav som følger av kommunens grunnverdier. Etiske retningslinjer får praktisk betydning ved å tas i bruk og ved at ansatte og folkevalgte forholder seg aktivt til innholdet i dem, gjerne gjennom dilemmadiskusjoner med utgangspunkt i eksempler fra egen virksomhet.

3. *Risikoanalyser*

Heisikten med risikoanalyse er å finne ut hvordan antikorrupsjonsprogrammet bør innrettes og hva som bør prioriteres. Kartlegging og analyse av risiko for korrupsjon er utgangspunkt for risikoreducerende tiltak, enten som egne målrettede tiltak eller som en integrert del av kommunens helhetlige risikostyring. Risiko for korrupsjon bør analyseres i alle virksomheter. Det kan skje ved at alle kommunale virksomheter tenker gjennom hvordan korruperte handlinger kan skje i egen virksomhet, hvor sannsynlig disse hendelsene er og hvilke konsekvenser de kan ha.

4. *Et godt kontrollsystem*

– egenkontroll og internkontroll

Et velfungerende kontrollsystem er avgjørende i et kommunalt arbeid mot korrupsjon, dels gjennom kontroller med at muligheten til å begå korruperte handlinger forhindres, dels ved at kontroll øker faren for å bli oppdaget. Kontrollsystemet omfatter kommunestyrets egenkontroll, kontrollutvalgets arbeid, forvaltnings- og regnskapsrevisjon og rådmannens internkontroll.

5. *Strategi for anskaffelser*

Kommuner og fylkeskommuner foretar innkjøp av varer og tjenester til en samlet verdi av rundt 150 milliarder kroner årlig. Anskaffelser er en prosess

som tradisjonelt inneholder korrupsjonsrisiko. Ved å ha en tydelig strategi for anskaffelser og å implementere den i alle ledd, vil kommunen kunne redusere risikoen for feil, misligheter og korrupsjon. Oppbygging av anskaffelsesfaglig kompetanse, klare rutiner og tydelig ansvar for å etterleve dem vil være sentrale elementer i en slik strategi.

6. *Varslingsordning*

Antikorrupsjonsprogrammer kan ha begrenset verdi hvis ansatte eller andre som opplever kritikkverdige forhold, ikke vet hvor de skal henvende seg. Kommunen må sikre at varsling oppmuntres og at varslere beskyttes. Når en ansatt observerer kritikkverdige forhold, skal vedkommende oppmuntres til å rapportere dette. Kommunen har plikt til å oppmuntre sine ansatte til å bruke sin rett til å si ifra, og å tilrettelegge for det.

Antikorrupsjon som tillitsskapende forvaltning

Tilliten til lokaldemokratiet og kommuneinstitusjonen svekkes når det avdekkes misligheter eller korrupsjon. Tilliten styrkes når kommunene gjennom praksis viser at tjenesteproduksjon, myndighetsutøvelse og politiske beslutningsprosesser er åpne, lovlige og etterprøvbare. Det er også tillitsbyggende når kommunene viser evne til å avdekke og håndtere uønskede hendelser på en betryggende måte.

Et synlig kommunalt antikorrupsjonsarbeid kan bidra til å vedlikeholde og styrke tilliten til at kommunesektoren ivaretar felleskapets beste.

Tor Dølvik er statsviter og har siden april 2012 vært spesialrådgiver i Transparency International Norge med ansvar for prosjektet "Åpenhet, integritet og antikorrupsjon i kommunesektoren". Han har bakgrunn fra forskning, forvaltning og konsulentvirksomhet og har arbeidet med kommunalfaglige utredninger og analyser gjennom de siste 25 årene.

rettigheter og plikter. **Likebehandling** og **etterprøvrbarhet** er **grunnleggende prinsipper** i myndighetsutøvelsen, men utenforliggende hensyn eller påvirkning kan på en utilbørlig måte virke inn på vedtakene, enten de treffes i et folkevalgt organ eller av kommunalt ansatte som forvalter vedtakskompetansen.

Tjenesterollen: Kommunesektoren har et omfattende tjenesteansvar overfor befolkningen. Utilbørlig påvirkning kan favorisere enkelte tjenestemottakere eller medføre fordeler for ansatte. Påvirkningen kan skje i utformingen av rammene for tjenestestedenes virksomheter eller overfor innholdet i selve tjenesten som enkeltbrukere mottar.

Utviklingsrollen: Kommuner og fylkeskommuner har ansvar for å sikre en god samfunnsutvikling og regional utvikling. Det handler bl.a. om stedsutvikling, næringsutvikling, tilrettelegging for gode bosteder og å tiltrekke seg innbyggere eller næringsliv. Utviklingsrollen handler om at kommunene og fylkeskommunene må være proaktive i møte med potensielle interessenter og bygge allianser og arenaer for å bringe aktører sammen i utviklingsprosesser. Utilbørlige fordeler kan oppstå ved at adgangen til å delta på viktige møtearenaer eller tilgangen til kommunale ressurser forbeholdes noen interessenter.

Eierrollen: Kommuner og fylkeskommuner velger i økende grad å organisere deler av virksomheten i egne selskaper eller foretak. Det innebærer at kommunene må ivareta sine interesser gjennom eierstyring og ikke gjennom direkte politisk eller administrative styring fra folke-

valgte organer eller administrasjon. Eierstyringen forutsetter at kommunen som eier må sikre klarhet i roller, hvem som skal delta i styrer, profesjonalitet i selskapsledelsen, mulighet til kontroll og oppfølging av at driften er i samsvar med kommunens mål og interesser.

Korrupsjon kan ha mange former, og den kan utvikle seg gradvis, fra en praksis som oppleves som smidig og hensiktsmessig i hverdagen, via snarveier og små omgørelser av rutiner og regelverk, til misligheter eller straffbar korrupsjon. Prosessen kan skje på individnivå eller utspille seg som ukultur i et miljø der årvåkenhet og kritisk sans svekkes. I en slik glidende prosess med utspring i uvaner og ukultur, kan korrupsjon finne grobunn og gjøre organisasjonen sårbar for misbruk av myndighet og posisjon eller redusere motstandsdyktigheten i møte med påvirkning eller press for å oppnå fordeler.

I håndboken beskrives **ulike korrupsjonsformer** som kan oppstå innenfor de kommunale rollene:

- Bestikkelser
- Bidrag til politiske partier eller kandidater
- Veldedige gaver
- Sponsing
- Utpressing
- Gaver, representasjon og utgiftsdekning
- Interessekonflikter
- Lobbyvirksomhet

Ved å erkjenne risikoen for korrupsjon kan kommuner, fylkeskommuner og kommunale bedrifter arbeide med å forebygge og forhindre at korrumpende atferd utvikler seg og styrke muligheten til å avdekke saker.

Antikorrupsjonsprogram i kommunene

I håndboken anbefales det at kommunene utvikler **sitt eget antikorrupsjonsprogram**. Gjeldende lovverk inneholder langt på vei de elementene som skal forhindre korruperte handlinger. Likevel er det en rekke forhold som gjør at korrupsjon kan utvikle seg. Gjennom antikorrupsjonsarbeidet kan kommunene **skape bevissthet, holdninger, kunnskap og atferd** som gjør at regelverk og rutiner faktisk blir etterlevd. De etterleves ikke av seg selv, men gjennom aktive handlinger som politikere, ledere og ansatte foretar seg. Håndboken **foreslår** at et kommunalt antikorrupsjonsprogram omfatter **seks hovedelementer**:

1. Verdier, holdninger og kultur

Verdigrunnlag uttrykker hva som skal kjennetegne kommunens virksomhet innenfor alle dens roller og funksjoner. Verdiene må kunne gjenfinnes i de handlinger som kommunens representanter foretar seg, som ledere, ansatte eller folkevalgte. Kommunenes

- ■ Gjennom antikorrupsjonsarbeidet kan kommunene skape bevissthet, holdninger, kunnskap og atferd som gjør at regelverk og rutiner faktisk blir etterlevd.

ledelse bør sørge for at det er formulert et verdi-grunnlag, og at dette brukes aktivt i arbeidet med å bygge en god organisasjonskultur for å forebygge og reagere på uetisk og korrumpert atferd.

2. *Etiske retningslinjer for ansatte og folkevalgte*

Etiske retningslinjer inneholder ofte klare anvisninger av hvilken atferd som forventes og hva som skal være rettesnoren. Etiske retningslinjer presiserer noen fundamentale krav som følger av kommunens grunnverdier. Etiske retningslinjer får praktisk betydning ved å tas i bruk og ved at ansatte og folkevalgte forholder seg aktivt til innholdet i dem, gjerne gjennom dilemmadiskusjoner med utgangspunkt i eksempler fra egen virksomhet.

3. *Risikoanalyser*

Hensikten med risikoanalyse er å finne ut hvordan antikorrupsjonsprogrammet bør innrettes og hva som bør prioriteres. Kartlegging og analyse av risiko for korrupsjon er utgangspunkt for risikoreducerende tiltak, enten som egne målrettede tiltak eller som en integrert del av kommunens helhetlige risikostyring. Risiko for korrupsjon bør analyseres i alle virksomheter. Det kan skje ved at alle kommunale virksomheter tenker gjennom hvordan korrumperte handlinger kan skje i egen virksomhet, hvor sannsynlig disse hendelsene er og hvilke konsekvenser de kan ha.

4. *Et godt kontrollsystem*

– egenkontroll og internkontroll

Et velfungerende kontrollsystem er avgjørende i et kommunalt arbeid mot korrupsjon, dels gjennom kontroller med at muligheten til å begå korrumperte handlinger forhindres, dels ved at kontroll øker faren for å bli oppdaget. Kontrollsystemet omfatter kommunestyrets egenkontroll, kontrollutvalgets arbeid, forvaltnings- og regnskapsrevisjon og rådmannens internkontroll.

5. *Strategi for anskaffelser*

Kommuner og fylkeskommuner foretar innkjøp av varer og tjenester til en samlet verdi av rundt 150 milliarder kroner årlig. Anskaffelser er en prosess

som tradisjonelt inneholder korrupsjonsrisiko. Ved å ha en tydelig strategi for anskaffelser og å implementere den i alle ledd, vil kommunen kunne redusere risikoen for feil, misligheter og korrupsjon. Oppbygging av anskaffelsesfaglig kompetanse, klare rutiner og tydelig ansvar for å etterleve dem vil være sentrale elementer i en slik strategi.

6. *Varslingsordning*

Antikorrupsjonsprogrammer kan ha begrenset verdi hvis ansatte eller andre som opplever kritikkverdige forhold, ikke vet hvor de skal henvende seg. Kommunen må sikre at varsling oppmuntres og at varslere beskyttes. Når en ansatt observerer kritikkverdige forhold, skal vedkommende oppmuntres til å rapportere dette. Kommunen har plikt til å oppmuntre sine ansatte til å bruke sin rett til å si ifra, og å tilrettelegge for det.

Antikorrupsjon som tillitsskapende forvaltning

Tilliten til lokaldemokratiet og kommuneinstitusjonen svekkes når det avdekkes misligheter eller korrupsjon. Tilliten styrkes når kommunene gjennom praksis viser at tjenesteproduksjon, myndighetsutøvelse og politiske beslutningsprosesser er åpne, lovlige og etterprøvbare. Det er også tillitsbyggende når kommunene viser evne til å avdekke og håndtere uønskede hendelser på en betryggende måte.

Et synlig kommunalt antikorrupsjonsarbeid kan bidra til å vedlikeholde og styrke tilliten til at kommunesektoren ivaretar felleskapets beste.

Tor Dølvik er statsviter og har siden april 2012 vært spesialrådgiver i Transparency International Norge med ansvar for prosjektet "Åpenhet, integritet og anti-korrupsjon i kommunesektoren". Han har bakgrunn fra forskning, forvaltning og konsulentvirksomhet og har arbeidet med kommunalfaglige utredninger og analyser gjennom de siste 25 årene.

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalget	20.09.13	12/13
Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	216	

REVISORS UAVHENGIGHETSERKLÆRING FOR 2013

Vedlegg: Revisors egenerklæring av 13.09.13

Saksorientering:

Kommunelovens § 79 og forskrift om revisjon (revisjonsforskriften) kap. 6 (§§ 13 – 15) slår fast at oppdragsansvarlig revisor for kommuner skal være uavhengig i forhold til den reviderte virksomhet. .

Forskriften slår også fast at oppfølging av dette kravet ligger til kontrollutvalget. Ifølge kommunelovens § 79 skal den som foretar revisjon for en kommune ikke ta oppdrag for kommunen dersom revisor eller revisors nærstående har en slik tilknytning til kommunen at den kan svekke revisors uavhengighet og objektivitet. I tillegg sier forskriftens §§ 13 og 14 noe om hvilke krav som stilles for at revisor skal være uavhengig, og hvilke begrensninger som finnes for revisor ved gjennomføring av revisjonsoppdraget.

Vurdering:

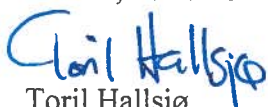
I følge revisjonsforskriftens § 15 skal oppdragsansvarlig revisor årlig, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Krav til uavhengighet og objektivitet gjelder også for revisors medarbeidere, men det er bare oppdragsansvarlig revisor som plikter å legge fram en skriftlig vurdering for kontrollutvalget.

Sekretariatet har mottatt vedlagte erklæring, der revisor gjør rede for sin uavhengighet overfor kommunen i samsvar med kravene i kommuneloven og i revisjonsforskriften. Det går her fram at det ikke foreligger noe som tilsier at revisor ikke er uavhengig i forhold til Utsira kommune. Erklæringen gis på revisors eget ansvar og skal ikke godkjennes av kontrollutvalget, men tas til orientering.

SEKRETARIATETS FORSLAG TIL VEDTAK:

Utsira kontrollutvalg tar den framlagte uavhengighetserklæringen for 2013 fra oppdragsansvarlig revisor Ellen Marvik, BDO as til orientering.

Aksdal, 16.09.13

Toril Hallsjø

Daglig leder/utvalgssekretær

Til kontrollutvalget i Utsira kommune

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS
Mottatt dato: 16.09.13
Journalført: 13/292 Hha
Arkivkode: 216

EGENVURDERING AV UAVHENGIGHET

I samsvar med § 15 i Forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner følger egenvurdering av uavhengighet fra oppdragsansvarlig revisor i Utsira kommune. Punktene nedenfor er hjemlet i kommunelovens § 79, samt forskriftens §§ 13 og 14.

1. Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn i revisjonsselskapet.
2. Undertegnede er ikke medlem av styrende organer i noen virksomhet som kommunen deltar i.
3. Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.
4. Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til Utsira kommune som har betydning for min uavhengighet og objektivitet.
5. Undertegnede bekrefter at det for tiden ikke ytes rådgivnings- eller andre tjenester overfor Utsira kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.

Før slike tjenester utføres av BDO AS foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelsen av slike tjenester kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriftens § 14, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt.

Revisor besvarer daglig spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollhandlinger.

6. Undertegnede bekrefter at det for tiden ikke ytes tjenester overfor Utsira kommune som hører inn under kommunenes egne ledelses- og kontrolloppgaver.
7. Undertegnede bekrefter at verken revisor eller BDO AS for tiden opptrer som fullmektig for kommunen.
8. Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til min uavhengighet og objektivitet.

Sandnes, 13. september 2013
BDO AS

Ellen Marie Marvik
Statsautorisert revisor

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalget	20.09.13	13/13
Kommunestyret	19.12.13	
Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	151	

BUDSJETT FOR 2014 - KONTROLL OG TILSYN - KONTROLLUTVALGETS FORSLAG

Vedlegg: Forslag til budsjett for 2014

Saksorientering:

Kontrollutvalget har et **lovpålagt ansvar** for å utarbeide budsjettforslaget for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen. Da kontrollutvalget kun er underlagt kommunestyret, skal kontrollutvalgets budsjettvedtak i henhold til forskriften legges fram for kommunestyret i forbindelse med at kommunen samlede budsjett for 2014 skal vedtas.

Budsjettet skal omfatte alle utgifter forbundet med kontrollutvalgets, sekretariatets og revisjonens samlede virksomhet. Dette gir kontrollutvalget et forpliktende ansvar for budsjett og regnskap tilsvarende det de enkelte resultatenheter i kommunen har. Forskriften pålegger kommunen å ha en forsvarlig revisjonsordning og et uavhengig sekretariat. Budsjettforslaget omfatter derfor **lovpålagte oppgaver**.

I rapporten "85 tilrådingar for styrkt eigenkontroll i kommunane" var **tilråding 73**:

- **Kommunestyra må setje av tilstrekkelege ressursar til kontrollutvalet sitt arbeid, mellom anna til rekneskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll.**

Forskrift om kontrollutvalg § 18 sier følgende om budsjettbehandlingen:

Kontrollutvalget utarbeider forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen. Kontrollutvalgets forslag til budsjetttramme for kontroll- og revisjonsarbeidet skal følge formannskapets innstilling til kommunestyre.

Budsjettforslaget er delt inn i tre: utgifter til kontrollutvalgets samlede virksomhet, utgifter til kjøp av sekretariatstjenester og kjøp av revisjonstjenester.

Kontrollutvalgets utgifter

Kontrollutvalgets egne utgifter er stort sett videreført som tidligere år. Budsjettet forutsetter en aktivitet i utvalget som tidligere år med **fire møter** i kalenderåret, fordelt på to i halvåret.

Møtene holdes på Siratun, så det er ikke lagt inn kostnader til leie av lokaler. Det er lagt inn servering på møtene. Utvalget har ikke prioritert kurs eller møter de siste årene, men det er lagt inn midler til kursdeltakelse, i tillegg til medlemskap i nettverk for kontrollutvalg.

Sekretariatet

Utsira kommune er medeier i det interkommunale selskapet Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS og kjøper sekretariatstjenester herfra. Representantskapet vedtok budsjettet for 2014 i møte 07.05.13. Budsjettet er utarbeidet på bakgrunn av selskapsavtalen, der det beregnes en årlig fast grunnsom og pluss medgått timeforbruk.

Kostnadene for Utsira neste år er satt til kr 88.000, som er en økning på kr 1.000 fra tilsendt faktura i år. I prisen innbefatter all normal aktivitet i utvalget, fra saksbehandling til utsending av innkallinger og utskrifter, arkivhold m.m. For 2013 er det lagt inn kr 95.000, som er noe høyere budsjett enn reelle kostnad.

Revisjonskostnadene

Regnskapsrevisjonen utføres innenfor fastsatt lovbestemte krav og til en fast pris av og med BDO AS. I anbudet ble det lagt opp til opsjon for kjøp av timer til forvaltningsrevisjon (50) og andre kontroller (20), til sammen **70 timer** pr år. For 2014 bør det da budsjetteres med minst kr 149.000 til kjøp av revisjonstjenester, også i lys av at rammeavtalen gir leverandør rett til å øke timeprisen årlig i takt med SSBs konsumprisindeks.

For å oppnå gode resultater av prosjektkontroller, og at de er nyttige for kommunen, krever ofte det er avsatt tilstrekkelige ressurser.

Fra rapporten "**85 tilrådingar**" bør utvalg/kommunestyret merke seg:

Kontrollutvalet får oppdraget sitt og finansieringa si frå kommunestyret. Kontrollutvalet har fått ei rekkje oppgåver i lov og forskrift, men det er kommunestyret som er ansvarleg for dei økonomiske rammene for eigenkontrollen, ikkje kontrollutvalet.

Arbeidsgruppa viser til at kommunestyret gjennom det overordna ansvaret, behandlinga av saker frå kontrollutvalet og fastsetjinga av budsjettet til utvalet set dei avgjerande grensene for kor god eigenkontrollen blir i kommunen. Der kommunestyret har teke ei avgjerd i strid med innstillinga frå kontrollutvalet, er det kommunestyret som har ansvaret, ikkje kontrollutvalet.

Kommunestyret må således ta stilling til om det er vilje til å gi kontrollutvalget tilstrekkelige rammer for å gjennomføre sine oppgaver, i tråd med lovverket og anbefalingene på en god måte. Dette må gjelde både regnskapsrevisjonen, prosjekt innen forvaltningsrevisjon og/eller selskapskontroll.

I budsjett for 2013 foreslo utvalget å øke rammen med kr 18.000 i forhold til budsjettet året før. Det ble vist til opsjonen med inntil **70 timer**. I formannskapets innstilling ble det under Nye tiltak pkt A 10 skrevet følgende: *Formannskapet ønsker ikke avsette mer budsjettmidler. Ved konkrete behov forutsettes det at det fremmes sak om tilleggebevilgning. Dagens budsjett holder til kjøp av 40-50 timer.*

Kommunestyret fulgte formannskapets innstilling, ikke kontrollutvalget, slik at det samlet ble bevilget **kr 133.000** til revisjonstjenester mot utvalgets innstilling på **kr 149.000**.

Hvor mye forvaltningsrevisjon utvalget vil anbefale er det utvalget bestemmer, men sekretariatet har igjen lagt inn opsjonen slik at utvalget har midler til å iverksette noe forvaltningsrevisjon uten å måtte søke om tilleggsbevilgning. I følge lovverk skal kommunen årlig være gjenstand for forvaltningsrevisjon, men i forrige periode ble det bare igangsatt et prosjekt som gikk over hele 4-årsperioden. Det vil si at midler til begge typer revisjon vil komme på ca **kr 149.000**.

Kontrollutvalgets samlede budsjettforslag

For oversikt over budsjettforslaget for 2014, se eget vedlegg. Kommunen betaler merverdiavgift på kjøp av tjenester fra revisor. Disse blir refundert, slik at denne posten skal gå i 0. Det blir foreslått et samlet budsjett på kr 259.000 eks mva for 2014.

Kontrollutvalget er direkte underlagt kommunestyret. Forskriften pålegger derfor kommunen å sørge for at kontrollutvalgets forslag til budsjetttramme skal følge formannskapetets innstilling til kommunestyret, slik at dette forslaget er kjent for kommunestyret når totalbudsjettet skal behandles.

Sekretariatet forutsetter at **dersom** det skjer en reduksjon i budsjettframlegget skal det skje av formannskap/kommunestyre i tråd med forskriftene og ikke av administrasjonen. Dersom kommunestyret vedtar endringer i kontrollutvalgets budsjettframlegg må dette meldes til kontrollutvalgssekretariatet.

SEKRETARIATETS FORSLAG TIL INNSTILLING:

Samlet budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i Utsira for 2014 er på **kr 259.000,-** eks mva fordelt på følgende:

KOSTRA føring Funksjon 1100	Ansvar	Tjeneste	Art		Beløp
Kontrollutvalgets egne utgifter	113	1103	10800- 11500	kr	25.000
Kjøp av sekretærtjenester (HKS IKS)	113	1103	13750	kr	88.000
Kjøp av rev.tjen. regnskap/forvaltn.(BDO))	113	1102	13700	kr	149.000

Aksdal, 13.09.13

Toril Hallsjø

Daglig leder/utvalgssekretær

BUDSJETT 2014

INTERNT TILSYN OG KONTROLL I UTSIRA KOMMUNE

ART I KOSTRA	TEKST	KONTROLL-UTVALG	SEKRE-TARIAT	REVISJON (RR, FR, SK)	TOTALT TILSYN OG KONTROLL 2014	UTVALGETS BUDSJETT 2013	Merknader
	Godtgjørelse medlemmene i kontrollutvalget	13 787	-	-	13 787	13 787	2
080	Tapte arbeidsfortjeneste	2 000	-	-	2 000	1 000	
099	Arbeidsgiveravgift	1 933	-	-	1 672	1 672	
0	Lønnsutgifter	17 720	-	-	17 720	16 720	
115	Beverning	2 400	-	-	2 400	2 000	
140	Annonsering	-	-	-	-	-	
150	Kurs og opplæring	5 000	-	-	5 000	5 000	
160	Skyss og kostgodtgjørelse	-	-	-	-	-	
195	Medlemskap og kontingenter	3 000	-	-	3 000	1 500	3
1	Andre utgifter	10 400	-	-	10 400	8 500	
350	HKR IS	-	-	-	-	-	4
370	Kjøp fra private /BDO	-	-	78 000	-	70 000	
370	Forvaltningsrevisjon	-	-	71 000	-	79 000	
375	Kjøp fra IKS IKS	-	88 000	-	88 000	87 000	5
3	Kjøp av tjenester	-	88 000	149 000	237 000	236 000	
	TOTALT	28 120	88 000	149 000	259 400	263 000	

Merknader:

1. KOSTRA funksjon 100 Politisk styring og kontrollorganer brukes for samtlige utgifter i tabellen over i tråd med Hovedveileder 2008
2. Forutsetter 4 møter i kontrollutvalget med 5 medlemmer i kalenderåret 2013
3. Lagt inn medlemskap i Forum for Tilsyn og Kontroll. Kontingent for kommuner opp til 5000 innbyggere kr 1500,- pr år.
4. Budsjettert beløp for revisjon innebærer timer til regnskapsrevisjon, samt timer til forvaltningsrevisjon og selskapskontroll
5. Budsjettert beløp innebærer sakshandsaming for kontrollutvalget, samt møteavvikling (inkludert innkalling og møtereferat) for inntil 4 møter